

KEMIJÄRVEN KAUPUNKI

TULEVAISUUSPALVELUT

**TOTEUTUMA 30.6.2023 -
KÄYTTÖSUUNNITELMA 2023**

Tulevaisuuslautakunta 29.8.2023

VARHAISKASVATUSPALVELUT VASTUUALUE

1. Toiminta-ajatus ja toimintaympäristö

Varhaiskasvatuspalvelut tarjoavat lakisääteistä varhaiskasvatusta Jyväskylänpuiston ja Särkelän päiväkodeissa. Pilke- päiväkotiki Lounatuuli tarjoaa varhaiskasvatusta palvelusetelillä. Esiopetusta järjestetään Jyväskylänpuiston ja Särkelän päiväkodeissa.

Varhaiskasvatuksella tarkoitetaan suunnitelmallista ja tavoitteellista kasvatuksen, opetuksen ja hoidon muodostamaa kokonaisuutta, jossa painottuu erityisesti pedagogiikka. Esiopetuksen keskeisenä tehtävänä on edistää lapsen kasvu-, kehitys- ja oppimisedellytyksiä. Varhaiskasvatus, esiopetus sekä perusopetus muodostavat lapsen kasvun ja oppimisen kannalta johdonmukaisesti etenevän kokonaisuuden ja perustan elinikäiselle oppimiselle.

Tulevana taloussuunnitelmakautena varhaiskasvatuksen tilavuokrat tulevat nousemaan huomattavasti, mikä tulee näkyämään myös talousarviossa kuluja lisääntymisenä kaikissa yksiköissä. Lisäksi varhaiskasvatuksen kuluja nostavat huomattavasti Pelkosenniemen ostopalvelumenot. Kemijärven puolella, mutta Pelkosenniemen rajalla asuville perheille on tarjottu varhaiskasvatuspalveluita ostopalveluna ja näiden palveluiden tarve on merkittävästi lisääntynyt.

Taloussuunnitelmakauden aikana merkittävimmät toimintaympäristön muutokset liittyvät ukrainalaisten määrän vaihteluun. Ukrainalaisten osuus on merkittävä erityisesti esiopetuksessa, mutta myös varhaiskasvatuksessa on useita suomea toisena kielenä puhuvia. Ukrainalaisten lasten määrä on huomioitava erityisesti tila- ja henkilöstöresursseissa.

2. Kaupunkistrategiasta johdettu konsernitason tavoite – yhteisöllisyys ja yhdessä tekeminen

Toiminnalliset tavoitteet	Toimenpiteet	Mittarit	Toteutuma 30.6.
Varhaiskasvatuksen sisäinen yhteisöllisyys	<p>Yhteisöllisten tapahtumien järjestäminen henkilökunnalle: opettajien tapaamiset ja vuosisuunnittelu, hoitajien päiväkotikohtaiset tapaamiset.</p> <p>Työhyvinvointipäivän siirtäminen työpäivän yhteyteen viikolle.</p> <p>Yhteisölliset tapahtumat lapsille: konsertit ja muut koko varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen tapahtumat. Eskareiden yhteiset infot ja joulujuhlat.</p> <p>Kulttuurikasvatussuunnitelman mukaisen toiminnan järjestäminen eri päiväkotien lapsiryhmien iän perusteella.</p>	<p>Toteutuneiden varhaiskasvatuksen opettajien ja hoitajien tapaamisten määrä</p> <p>Työhyvinvointipäivän siirtäminen työpäivän yhteyteen viikolle</p> <p>Toteutuneiden lastentapahtumien määrän ja laadun seuranta.</p> <p>Esiopetuksen yhteistapahtumien määrä.</p> <p>Kulttuurikasvatussuunnitelman mukaisen toiminnan toteutuminen</p>	<p>Säännölliset esiopettajien tapaamiset ja pedatiimit. Kaikkien Kemijärven opettajien tapaaminen 3.1. sekä 23.3. Kulttuurikeskuksella. Hoitajatapaamiset 27.2. Särkelässä ja 28.2. Jyväskylässä.</p> <p>Koko varhaiskasvatuksen työhyvinvointipäivä 24.4. työpäivän yhteydessä.</p> <p>Soivan Siilin konsertit molemmilla päiväkodeilla 2.2.2023, Tarhapöytäkonsertti kirjastolla 18.4. (kaksi konserttia) sekä 25.5. Kulttuurikämpällä varhaiskasvatuksen lapsille.</p> <p>Kulttuurikasvatussuunnitelman mukaista toimintaa on toteutettu molemmissa päiväkodeissa suunnitelman mukaisesti ja retkiä</p>

	Yhteistyö Pilke-päiväkodin kanssa: Pilkkeen valvonta ja ohjaus sekä yhteistyökokoukset, -tapahtumat ja -koulutukset.	ryhmittäin, päiväkodinjohtajat seuraavat. Pilkkeen kanssa tehtyä yhteistyötä arvioidaan vuoden 2023 lopuksi pyytämällä palautetta Pilke-päiväkodin henkilökunnalta palaverissa.	järjestetty paljon yhteistyössä eri ryhmien kanssa. Pilkkeen palaute pyydetään vielä vuoden lopussa.
Varhaiskasvatuk sen yhteistyö kulttuuri- ja liikuntapalveluid en kanssa	Yhteistyö kulttuuri- ja liikuntapalveluiden kanssa erilaisten tapahtumien osalta. Tiivis yhteistyö kirjaston kanssa: päiväkot- ja esiopetusryhmien viikoittaiset kirjastovierailut sekä vuosisuunnittelu yhdessä Esiopetuksen uimakouluviikot ja varhaiskasvatuksen uimahallivierailut	Arvioidaan yhteistyötä vuoden lopuksi tapaamalla yhteistyökumppaneita ja arvioimalla yhteistyön toteutumista yhdessä. Tarkastellaan toteutuneiden uimahallivierailujen määrää.	Kirjaston henkilökunnan kanssa on tavattu lukuvuoden 2023–2024 suunnittelun merkeissä. Keskusteluissa kirjaston henkilökunnan kanssa on todettu yhteistyön olleen todella onnistunutta edellisellä lukukaudella. Viikoittaiset kirjastovierailut ovat toteutuneet suurimmalla osalla ryhmistä. Kaikilla esiopetuksen oppilailla oli mahdollisuus kolmeen uimaopetuspäivään tammikuussa 2023. Lisäksi varhaiskasvatuksen ryhmät ovat käyneet ahkerasti uimahallissa.

3. Toiminnalliset tavoitteet

Toiminnalliset tavoitteet ja painopisteet	Toimenpiteet	Mittarit	Toteutuma 30.6.
Kulttuurikasvatussuunnitelman käyttöönotto	Päiväkotien viikkopalavereissa ja pedatiimeissa suunnitelman läpikäyntiä ja lisäksi opettajien tapaamisessa mahdollistetaan eri päiväkotien välinen yhteissuunnittelu. Jokainen päiväkot- ja esiopetusryhmä järjestää ryhmässä ainakin jotakin kulttuurikasvatussuunnitelman mukaisia ikäryhmäkohtaisia aktiviteetteja. Jokainen ikäryhmä järjestää vuoden aikana vähintään yhden retken tai tapahtuman yhdessä eri päiväkodin	Toteutuneiden retkien tai aktiviteettien määrä päiväkodeittain, jatkuva tarkastelu viikkopalavereissa.	Retket ovat olleet todella onnistuneita ja monipuolisia! Esiopetus toteutti retken Pyhälle ja kolme-viisivuotiaat Särkelästä ja Jyväskylästä kävivät maatilavierailulla. Viisivuotiaat järjestivät yhteistoimintaa Särkikankaalla. Ikäryhmäkohtaisia aktiviteetteja on toteutettu monipuolisesti. Opettajien palaverissa on tehty paitsi yhteistä lukuvuosisuunnittelua myös kulttuurikasvatussuunnitelman mukaista yhteissuunnittelua.

	samanikäisten lasten kanssa.		
Henkilöstön osaamisen lisääminen	<p>Osaamiskartoitus ja koulutussuunnitelma henkilöstölle. Koulutusten määrän seuraaminen ja dokumentointi. Henkilökunnan tukeminen oppisopimusopiskelussa sekä omaehtoisessa opiskelussa.</p> <p>Varhaiskasvatussuunnitelman käyttöönotto päiväkodeissa</p> <p>Pedakavhviloiden järjestäminen vähintään kahdesti vuodessa koko henkilöstölle. Lisäksi kehittämispäivä ja työhyvinvointipäivä.</p> <p>Panostukset rekrytointiin. Jatkuva sijaishaku Kuntarekryyn sekä avointen tehtävien markkinointi perinteisten työnhakukanavien ulkopuolella.</p> <p>Suomea toisena kielenään puhuvien lasten kanssa työskentelyyn järjestetään koulutusta ja ukrainalaisille järjestetään esiopetuksessa perusopetukseen valmistavaa valo-opetusta. Myös yhteispalavereja kaikkien esiopetuksen opettajien kanssa.</p>	<p>Arvioidaan esimiesten kanssa vuoden loppuksi koulutuskoontia ja opiskelijoiden opintojen etenemistä.</p> <p>Varhaiskasvatussuunnitelman tavoitteiden toteutumisen sähköinen itsearviointi.</p> <p>Toteutuneiden tapahtumien määrä.</p> <p>Onnistuneiden rekrytointien määrä.</p> <p>Jatkuva itsearviointi ja seuranta.</p>	<p>Henkilökunta on kouluttautunut todella monipuolisesti alkuvuoden aikana. Lisäksi koko henkilökunnalle on järjestetty lastensuojelua koskeva koulutus keväällä sekä neopsyaiheiset pedakavhvilat huhtikuun loppupuolella.</p> <p>Henkilökunnasta kaksi lähihoitajaa on ollut osaamisalaopinnoissa vuoden 2023 aikana saadakseen lastenhoitajan pätevyuden. Lisäksi kaksi työntekijää on ollut oppisopimuksella.</p> <p>Varhaiskasvatussuunnitelman asioita kerrataan 2023 syksyn kehittämispäivässä ja ennen joulua tehdään itsearviointikysely henkilökunnalle.</p> <p>Avoin sijaishaku on lisännyt käytettävissä olevien lyhytaikaisten sijaisten määrää. Lisäksi avoimesta hausta on löytynyt erityisesti ohjaajia lapsiryhmiin, joissa on tarvetta ryhmäkohtaiselle avustajalle. Avoimia tehtäviä on markkinoitu korkeakoulujen sähköpostilistoilla, korkeakoulujen työnhakukanavissa sekä sosiaalisessa mediassa. Lisäksi päiväkotiapulaisten rekrytoinneissa on tehty tiivistä yhteistyötä vastaanottokeskuksen kanssa.</p> <p>Suomi toisena kielenä sekä perusopetukseen valmistavaan opetukseen on järjestetty sisäistä koulutusta henkilöstölle. Lisäksi VALO-opettaja osallistuu Valon vuosi koulukseen sekä toiminnallisten menetelmien koulutukseen.</p> <p>Valo-opetusta on annettu paitsi esioppilaille, myös varhaiskasvatukseen lapsille.</p>
Oikein mitoitettuja, laadukkaat ja taloudellisesti toteutettavat palvelut	Valssi-laadunhallintajärjestelmän käyttöönotto projektikoordinaattorin avulla. Järjestelmän avulla voidaan toteuttaa laadunhallintaan liittyviä kyselyitä	Valssin käyttöönotto ja ainakin kahden laadunhallinnan kyselyn toteuttaminen vuoden 2023 aikana.	Valssi-hankekoordinaattori on ollut tehtävässään maaliskuun alusta saakka. Keväällä 2023 toteutettiin ensimmäiset kyselyt henkilöstölle, huoltajille sekä viskarin ja eskarin lapsille. Saaduista kyselyistä on tehty koonti koko

	<p>varhaiskasvatuksen asiakkaille.</p> <p>Lisäksi tehdään varhaiskasvatuksen laatutyön alueellista tarkastelua ja kehittämistä yhdessä Pelkosenniemen ja Savukosken varhaiskasvatuksen kanssa.</p> <p>Laadunhallinnan käsikirjan tuominen konkreettiseksi osaksi varhaiskasvatuksen työtä.</p> <p>Tarkkaillaan ukrainalaisten määrän muutoksia yhteistyössä vastaanottokeskuksen kanssa. Erityisesti esiopetuksessa huomioidaan ukrainalaisten oppivelvollisuus ja varaudutaan siihen niin, että ryhmiin jätetään tilaa mahdollisille ukrainalaisille.</p> <p>Ennakoidaan alle kolmevuotiaiden lasten kasvavaa varhaiskasvatustarvetta. Järjestetään hyvissä ajoin tilaa pienten ryhmiin. Sijoitetaan ensin pieniä vuorohoidon alle kolmevuotiaiden ryhmiin sekä Pilkkeelle, mikäli mahdollista. Tarvittaessa selvitetään mahdollisuutta uuden ryhmän perustamiselle.</p>	<p>Projektikoordinaattori kouluttaa henkilökuntaa vähintään kerran vuoden aikana laadunhallinnasta ja/tai sähköisen Valssi-järjestelmän käytöstä.</p> <p>Laadunhallinta ja käsikirja ovat aiheena henkilöstön kehittämissäpäivillä syksyllä.</p> <p>Sijoitettujen ukrainalaisten määrä.</p> <p>Sijoitettujen alle kolmevuotiaiden määrä.</p>	<p>henkilöstölle ja huoltajille, minkä lisäksi on tehty toimenpidesuunnitelma.</p> <p>Pelkosenniemen ja Savukosken kanssa on tehty tiivistä alueellista yhteistyötä. Varhaiskasvatuksen johtajat ovat kokoontuneet muutamaan otteeseen keväällä aamukahville laatutyön merkeissä ja lisäksi Pelkosenniemen varhaiskasvatusjohtaja on käynyt vierailulla Kemijärvellä.</p> <p>Laadunhallinnan käsikirjan päivitys sekä kolmen kunnan yhteisen käsikirjan valmistelu on aloitettu.</p> <p>Esiopetusryhmiin on varattu tilaa ukrainalaisille erityisesti Särkelän esiopetusryhmään, joka sijaitsee uusissa tiloissa liikuntahallilla. Ukrainalaisten eskareiden S2/valo-opetus toteutetaan Särkelän päiväkodilla.</p> <p>Alle 3-vuotiaiden ryhmät Pilkkeellä, Särkelässä ja Jyväskylässä ovat olleet täynnä kevään ajan. Päivähoidon lapsia on ollut sijoitettuna vuorohoidon ryhmiin koko kevään ja kesän 2023. Kaikki päiväkodit ovat olleet myös kesäajan 2023 auki.</p> <p>Uusi alle 3-vuotiaiden ryhmä Pulmuset on perustettu 1.8. alkaen ja ryhmä on täynnä. Muutamia hajapaikkoja on eri-ikäisten ryhmissä, mutta täyttöaste on kokonaisuudessaan hyvä.</p>
--	---	--	---

4. Vuoden 2023 tuottavuustoimenpiteet ja -hankkeet

Tuottavuustoimenpide / Hanke	Tulokset	Mittarit/Arviointi	Toteutuma 30.6.
Valtion erityisavustus varhaiskasvatuksen tasa-arvoa edistäviin toimenpiteisiin ja laadun kehittämiseen vuosille 2022–2023	Syksyllä 2022 aloittanut hanketyöntekijä on ohjaava opettaja, joka työskentelee ryhmissä kiertävänä neuropsykiatrisena asiantuntijana. Tavoitteena on erityislasten tuen lisääminen ja monimuotoisten kommunikaatiomenetelmien kehittäminen päiväkotiryhmissä ja perheissä.	Hanketyöntekijän väliraportit sekä loppuraportti ennen hankkeen päättymistä. Jatkuvaa arviointia hanketyöntekijän, esimiesten ja varhaiserityisopettajan kanssa vaikuttavuudesta.	Hanketyöntekijä on kirjoittanut kattavat väliraportit ja loppuraportin. Hanketyöntekijä on osallistunut säännöllisesti Liikkuvien palasten palaveriin ja toteuttanut henkilöstölle kyselyitä esimerkiksi toiveista ja palautteesta.
Valtion erityisavustus digitaalisen laadunarviointijärjestelmän Valssin käyttöönoton tukemiseen vuodelle 2023–2024	Yhteisen projektikoordinaattorin palkkaus Kemijärven, Pelkosenniemen sekä Savukosken varhaiskasvatukseen vuoden 2023 alussa. Valssi-laadunhallintajärjestelmän käyttöönotto. Laadunhallinnan käsikirjan päivittäminen ja käyttöönotto projektikoordinaattorin johdolla.	Projektikoordinaattorin onnistunut hanketyöskentely. Selkeisiin arviointikriteereihin perustuvat sähköiset kyselylomakkeet, itsearviointikysymykset ja työkalut omaehtoiseen tiedonkeruuseen. Päivitetty ja henkilöstölle esitelty laadunhallinnan käsikirja.	Projektikoordinaattori on aloittanut todella tehokkaan työskentelyn. Ensimmäiset kyselyt henkilökunnalle, huoltajille ja lapsille on toteutettu kevään aikana Webropol-kyselyllä. Tulokset on koottu ja jaettu henkilökunnan ja huoltajien kanssa. Toimenpiteet kehittämiseen on mietitty. Päivitys on aloitettu.
Valtion erityisavustus varhaiskasvatukseen ja esi- ja perusopetukseen koronapandemian (COVID-19) vaikutusten tasoittamiseksi vuosille 2022–2024	Alkuvuodesta 2023 aloittaa Jyväskylänpuiston ja Särkelän yhteinen kiertävä erityislastenhoitaja, joka vastaa lasten erityisen tuen tarpeisiin eri päiväkotiryhmissä.	Hanketyöntekijän väliraportit sekä loppuraportti ennen hankkeen päättymistä. Jatkuvaa arviointia hanketyöntekijän, esimiesten ja varhaiserityisopettajan kanssa.	Hanketyöntekijä on kirjoittanut väliraportteja. Hanketyöntekijät kokoontuvat säännöllisesti raporttityöpajaan päivittämään hankeraporttejaan. Säännölliset liikkuvien palasten palaverit.

5. Toiminnan painopistealueet 2023

1. Yhteisöllisyyden lisääminen varhaiskasvatukseen sisällä sekä kulttuuri- ja liikuntapalveluiden kanssa
2. Varhaiskasvatus- ja kulttuurikasvatussuunnitelman tuominen osaksi päiväkotiarkea

3. Henkilöstön osaamisen ja hyvinvoinnin lisääminen tehokkaalla rekrytoinnilla, tarveperustaisella koulutuksella ja työterveyden kanssa tehtävällä yhteistyöllä
4. Sähköisen Valssi-laadunhallinnan järjestelmän käyttöönotto sekä laadunhallinnan käsikirjan päivittäminen ja käyttöönotto
5. Hankesuunnitelmien onnistunut toteutuminen ja raportointi

Toteutuma 30.6.

1. Yhteisöllisyyden lisäämiseksi on järjestetty keväällä koko varhaiskasvatuksen yhteinen työhyvinvointipäivä, joka järjestettiin työpäivän yhteyteen ja joka järjestettiin henkilökunnan toiveiden perusteella. Lisäksi yhteisöllisyyttä on tuettu järjestämällä koko Kemijärven varhaiskasvatuksen opettajien tapaamisia sekä päiväkotikohtaiset lastenhoitajien tapaamiset keväällä. Kulttuuri- ja liikuntapalveluiden kanssa erityisen onnistuneena on pidetty kirjastoyhteistyötä, sillä esiopetuksen ja varhaiskasvatuksen lapset ovat saaneet nauttia monenlaisista tapahtumista, esityksistä ja kirjastovierailuista. Lisäksi kirjastolla on ollut esillä erilaisia varhaiskasvatuksen taidenäyttelyitä. Liikuntapalveluiden kanssa yhteistyö on ollut myös saumatonta ja erityisesti uimaopetus ja Ahvensalmen talviliikuntamahdollisuudet on koettu erinomaisiksi. Kulttuuripalvelut on tarjonnut varhaiskasvatukselle erinomaiset puitteet monenlaisten konserttien ja tapahtumien järjestämiseen, minkä lisäksi kulttuuripalvelut on aktiivisesti etsinyt varhaiskasvatuksen lapsille sopivaa kulttuurisisältöä.

2. Varhaiskasvatussuunnitelman osalta erityistä huomiota on kiinnitetty pienryhmätoiminnan sujuvuuteen ja tältä osalta on saatu paljon edistystä aikaan. Lisäksi keskiöön on nostettu opettajan rooli pedagogisten viikko- ja vuosisuunnitelmien tekemisessä sekä tiiminvetäjän rooli. Hoitajien kanssa varhaiskasvatussuunnitelmasta on nostettu erityisesti velvollisuus tehdä havaintoja lapsista, minkä lisäksi havaintojen tueksi on valmisteltu lomake. Kulttuurikasvatussuunnitelmaa on jo kevään aikana toteutettu mittavasti lähes kaikissa ryhmissä ja järjestetty varhaiskasvatuksessa isojaakin kulttuuritapahtumia, kuten Tarhapöytäkonsertteja.

3. Rekrytoinnissa on hyödynnetty uusia kanavia, kuten korkeakoulujen sähköpostilistoja sekä sosiaalista mediaa. Uusia asiantuntijoita on saatu lähikunnista mutta lisäksi kauempaakin Etelä-Suomesta. Koulutuksissa on huomioitu henkilökunnan toiveet sekä ajankohtaiset aiheet, kuten S2-opetus. Työterveyden kanssa on pidetty säännöllisiä palaverieja, joissa katsotaan varhaiskasvatuksen kokonaistilannetta.

4. Valssi-laadunhallinnan järjestelmän käyttöönoton valmistelu on jo pitkällä ja hanketyöntekijä on valmistellut myös henkilökunnan tietoteknistä osaamista sekä tiedostojen arkistointia. Valssi-järjestelmä otetaan käyttöön syksyn aikana. Henkilökunta on valinnut kehittämiskohteekseen henkilökunnan välisen vuorovaikutuksen. Aiheesta tulee koulutusta syksyllä.

5. Nepsy-hanke on päättynyt kesällä 2023. Nepsy-hankkeessa pysyttiin hyvin suunnitelmissa taloudellisesti, mutta mikä tärkeintä Nepsy hankkeen työntekijältä saatu tuki ja koulutus koettiin erittäin tärkeiksi ja hyödyllisiksi. Hankeraportti on viimeistelyä vaille valmis. Muiden hankkeiden koordinoimiseksi perustettiin Liikkuvien palasten tiimi, joka kokoontuu joka toinen viikko suunnittelemaan toimintaa. Lisäksi hankkeiden taloutta seurataan tiiviisti.

6. Talouden ja toiminnan tunnusluvut

Tunnusluvut	TP 2021	TA 2022	TP 2022	TA 2023*	TOT. 30.6.
Vakinaiset virat ja toimet 31.12.	45	54	44	57	41
Henkilöstömenot €	-2 360 614	-2 357 890	-2 360 125	-2 497 780	-1 198 920
Muutos %	-3,0	-0,1	-0,02	5,9	x
Palvelujen ostot €	-458 766	-697 250	-651 992	-840 390	-413 907
Muutos %	-2,8	52,0	42,1	20,5	x
Toimintakate €/asukas	-485	-525	-507	-582	-263

* vrt. TA 2022

7. Sisäinen valvonta ja riskienhallinta

Tehtävä/Tavoite	Toimenpide	Mittarit/Arviointi	Toteutuma 30.6.
Henkilöstömitoituksen varmistaminen ja sijaisten saatavuus	Sijaispankin kasvattaminen aktiivisella rekrytoinnilla sekä jatkuvan sijaisrekrytoinnin avaaminen Kuntarekryyn Henkilökunnan työhyvinvointiin panostaminen: yhteistyö työterveyden kanssa ja aktiivinen henkilökunnan hyvinvoinnin edistäminen.	Sijaisten määrä ja saatavuus. Kuntarekryn sijaispankin hakijoiden määrä. Säännölliset palaverit työterveyden kanssa ja aktiivinen palavereista nousseisiin haasteisiin puuttuminen.	Sijaisia on ollut paremmin saatavilla kuin vuonna 2022 ja Kuntarekryn sijaispankin kautta on saatu hyvin hakijoita. Palavereja on pidetty säännöllisesti ja haasteisiin on puututtu aktiivisesti keskustelemalla sekä yksilöllisesti että tiimeissä.
Liikenneturvallisuuden lisääminen varhaiskasvatuksessa	Osallistuminen liikenneturvallisuustyöryhmän palavereihin. Henkilökunnan tiedottaminen/kouluttaminen.	Osallistuminen palavereihin ja liikenneturvallisuuden arvioiminen vuoden lopuksi.	Palavereihin osallistuttu, materiaalia tilattu ja opepalaverissa suunniteltu liikenneturvallisuuskasvatusta.
Varautuminen poikkeustilanteisiin, kuten tulipaloihin ja sähkökatkoihin	Tehdään sähkökatkoihin varautumissuunnitelma, josta tiedotetaan henkilökuntaa ja huoltajia. Hankitaan tarvittavaa välineistöä päiväkotien turvallisuuden takaamiseksi. Pidetään säännöllisesti poistumisharjoituksia sekä puututaan niistä esille nouseviin haasteisiin.	Pidettyjen poistumisharjoitusten määrä ja kirjallinen varautumissuunnitelma sähkökatkojen varalle.	Sekä Särkelän että Jyvälän päiväkodilla on pidetty poistumisharjoitukset. Lisäksi on tehty kirjallinen varautumissuunnitelma sähkökatkojen varalle. Lisäksi henkilökunta on käynyt ensiapukoulutuksissa kevään aikana.

8. Määrärahat

Varhaiskasvatuspalvelut	TA+muutos	TA	MUUTOS	MUUTOS
	2022	2023	€	%
MENOT	-3 814 300	-4 237 500	-423 200	11,1
TULOT	136 000	224 500	88 500	65,1
NETTOMENO	-3 678 300	-4 013 000	-334 700	9,1

9. Vastualueen käyttötalous

	TP	TA+MUUTOS	TP	TA	TOT. 30.6.
	2021	2022	2022	2023	2023
KÄYTTÖTALOUS					
TOIMINTATUOTOT					
Myyntituotot	19 474	11 000	19 846	10 000	9 766
Maksutuotot	179 935	124 000	162 081	153 000	66 408
Tuet ja avustukset	5 543	0	30 499	60 000	135 334
Vuokratuotot	726	0	0	0	0
Muut toimintatuotot	11 440	1 000	4 149	1 500	1 925
TOIMINTATUOTOT	217 118	136 000	216 575	224 500	213 433
TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut	-2 058 686	-2 357 890	-2 360 125	-2 497 780	-1 198 920
Palvelujen ostot	-340 690	-697 260	-651 992	-840 390	-413 907
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-14 231	-12 050	-17 508	-17 550	-11 872
Avustukset	-169 712	-160 000	-144 496	-143 100	-78 566
Vuokrat	-601 884	-576 760	-576 744	-685 660	-342 884
Muut toimintakulut	-15 405	-10 340	-12 147	-53 020	-13 385
TOIMINTAKULUT	-3 200 608	-3 814 300	-3 763 011	-4 237 500	-2 059 534
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-2 983 489	-3 678 300	-3 546 437	-4 013 000	-1 846 101

	TP	TA+MUUTOS	TP	TA	TOT. 30.6.
	2021	2022	2022	2023	2023
Tulevaisuustoimialan joht. kust. 29 %					
MENOT			0	-37 920	-1 882
TULOT			0	0	0
NETTOMENO			0	-37 920	-1 882
Päivähoitotoimisto					
MENOT	-96 001	-82 770	-159 743	-83 960	-36 895
TULOT	6 212	0	24 801	60 000	135 334
NETTOMENO	-89 789	-82 770	-134 942	-23 960	98 439
Jyväskylänpuiston päiväkot					
MENOT	-1 714 326	-1 909 610	-1 910 779	-2 252 120	-1 081 901
TULOT	153 224	102 000	138 604	121 000	55 926
NETTOMENO	-1 561 102	-1 807 610	-1 772 175	-2 131 120	-1 025 975
Särkelän päiväkot					
MENOT	-771 531	-882 290	-837 214	-926 040	-465 297
TULOT	54 472	34 000	49 017	43 500	19 705
NETTOMENO	-717 059	-848 290	-788 197	-882 540	-445 592
Esiopetus varhaiskasvatus					
MENOT	-304 309	-251 030	-255 383	-287 460	-130 636
TULOT	2 617	0	1 750	0	92

NETTOMENO	-301 692	-251 030	-253 633	-287 460	-130 544
Perhepäivähoito					
MENOT	-90 389	-98 600	-78 116	0	0
TULOT	0	0	0	0	0
NETTOMENO	-90 389	-98 600	-78 116	0	0
Ostopalvelut (Pelkosenniemi)					
MENOT	-54 340	-40 000	-48 870	-100 000	-41 850
TULOT	594	0	1 404	0	2 376
NETTOMENO	-53 746	-40 000	-47 466	-100 000	-39 474
Lounatuuli pk. palveluseteli					
MENOT	0	-390 000	-328 411	-410 000	-216 439
TULOT	0	0	1 000	0	0
NETTOMENO	0	-390 000	-327 411	-410 000	-216 439
Lasten kotihoidon tuki					
MENOT	-169 712	-160 000	-144 496	-140 000	-84 634
TULOT	0	0	0	0	0
NETTOMENO	-169 712	-160 000	-144 496	-140 000	-84 634
Vastuualue yhteensä					
MENOT	-3 200 608	-3 814 300	-3 763 012	-4 237 500	-2 059 534
TULOT	217 118	136 000	216 575	224 500	213 433
NETTOMENO	-2 983 489	-3 678 300	-3 546 437	-4 013 000	-1 846 101

KOULUTUSPALVELUT VASTUUALUE

1. Toiminta-ajatus ja toimintaympäristö

Vastuualue vastaa lakisääteisen perusopetuksen toteuttamisesta Kemijärven kaupungin alueella. Perusopetus on osa koulutuksen perusturvaa. Sillä on sekä kasvatus- että opetustehtävä. Sen tehtävänä on toisaalta tarjota yksilölle mahdollisuus hankkia yleissivistystä ja suorittaa oppivelvollisuus ja toisaalta antaa yhteiskunnalle väline kehittää sivistyksellistä pääomaa sekä lisätä yhteisöllisyyttä ja tasa-arvoa. Lisäksi yksikkö vastaa Kemijärven lukio-opetuksen toteuttamisesta. Lukiokoulutuksen tehtävä on antaa opiskelijalle laaja yleissivistys, jatko-opintokelpoisuus ja tulevassa työelämässä tarvittavia tietoja ja taitoja. Koulutuksen tulee tukea opiskelijan edellytyksiä elinikäiseen oppimiseen ja itsensä kehittämiseen.

Perusopetus- ja lukiokoulutus järjestetään talouden sopeuttamisohjelman mukaisesti Hillatien kouluinteistössä. Valmistava opetus aloitettiin toukokuussa 2022 kahdessa opetusryhmässä. Valmistavan opetuksen oppilasmäärä on kesän ja syyslukukauden 2022 aikana kasvanut siten, että kevätlukukaudelle 2023 neljässä ryhmässä. Ryhmien opetustilat ovat tammikuusta 2023 alkaen REDUn tiloissa Myllylammentiellä.

2. Kaupunkistrategiasta johdettu konsernitason tavoite – yhteisöllisyys ja yhdessä tekeminen

Toiminnalliset tavoitteet	Toimenpiteet	Mittarit	Toteutuma 30.6.
Aktiivinen yhteistyö kunnan eri sektoreiden kanssa.	<p>Yhteistyön toteuttaminen liikuntapalveluiden kanssa oppilaskerhojen muodossa.</p> <p>Yhteistyön tiivistäminen kulttuuripalveluiden kanssa kulttuurikasvatussuunnitelman mukaan.</p> <p>Yhteistyön toteuttaminen kirjaston kanssa yhteisen toimintasuunnitelman mukaan.</p> <p>Yhteistyön tiivistäminen musiikkiopiston kanssa lukion vetovoiman lisäämiseksi.</p>	<p>Järjestetyt kerhot.</p> <p>Järjestetyt tapahtumat.</p> <p>Toteutuneet kirjastovierailut.</p> <p>Toteutunut yhteistyö.</p>	<p>Järjestetty yhteistyössä kuusi kerhoa.</p> <p>Yhteistyössä järjestetty mm. oppilaiden Yukigassen - tapahtuma.</p> <p>Lähes kaikki tekivät kirjastovierailuja alkuvuoden aikana.</p> <p>Yhteistyö suunnittelu aloitettu.</p>
Yhteistyö eri järjestöjen kanssa.	Perusopetuksen ja lukion yhteistyö eri järjestöjen kanssa opetuksen kehittämiseksi.	Toteutunut yhteistyö.	Taideyhdistyksen kanssa järjestetty yhteinen projekti. KP-55 -seuran kanssa tehty yhteistyötä oppilaiden jalkapalloturnauksen tiimoilta.

3. Toiminnalliset tavoitteet

Toiminnalliset tavoitteet ja painopisteet	Toimenpiteet	Mittarit	Toteutuma 30.6.
Hyvinvoiva kouluyhteisö	<p>Riittävien resurssien takaaminen oppimisen tukeen (mm. jakotuntien määrä, laaja-alaisten erityisopettajien oppilasmäärät, oppimista tukevat ryhmäkoot, resurssiopettajien määrä)</p> <p>Neljännän erityisopetuksen pienryhmän käynnistäminen.</p> <p>Henkilöstön koulutusten mahdollistaminen ja järjestäminen.</p> <p>Lukion opetussuunnitelman päivittäminen hyvinvointi -teeman johdosta.</p>	<p>Itsearviointi.</p> <p>Toteutuminen kyllä/ei.</p> <p>Järjestetyt koulutukset.</p> <p>OPS päivitetty lautakunnassa.</p>	<p>Jakotunteja on kaikilla ryhmillä, yhtä laaja-alaista erityisopettajaa kohti on noin 90 oppilasta. Ryhmien keskikoko on noin 17-18 oppilasta. Resurssiopettajia alakoulussa oli yksi ja yläkoulussa yksi. Resurssien määrä on ollut hyvällä tasolla.</p> <p>Toteutunut.</p> <p>Lukiolle sekä peruskoulun puolelle järjestetty molemmille yksi koulutus. Lisäksi mahdollistettu oma-aloitteinen kouluttautuminen.</p> <p>Ei ole vielä alkanut.</p>
Jatkumo valmistavasta opetuksesta perusopetukseen.	<p>Riittävät resurssit yleisopetuksen luokkiin opettaa myös vieraskielisiä oppilaita</p> <p>Oppilaiden ryhmäytyminen uusiin yleisopetuksen luokkiin.</p> <p>Huoltajayhteistyö siirryttäessä valmistavasta opetuksesta yleisopetukseen.</p> <p>Henkilökunnan kouluttaminen tilanteessa, jossa vieraskielisten lasten määrä luokassa kasvaa.</p>	<p>Itsearviointi oppimisen tuen resurssista</p> <p>Toteutetut ryhmäytymistoimet.</p> <p>Toteutunut yhteistyö.</p> <p>Järjestetyt koulutukset.</p>	<p>Ei toteutunut.</p> <p>Toteutunut. Oppilaille järjestetty mahdollisuus opiskella ja tutustua keväällä tuleviin luokkiin 1-2 viikon ajan. Lisäksi valmistavan opetuksen luokat on keväällä 2023 olleet enenevässä määrin Hillatiellä suomalaisten lasten ja nuorten joukossa.</p> <p>Järjestetty vanhempainilta ukrainalaisille huoltajille. Lisäksi useita oppilaskohtaisia palavereita.</p> <p>Järjestetty yksi koulutus traumojen vaikutuksesta oppimiseen.</p>

Osallisuus ja vaikuttaminen	Läpi lukuvuoden kestävä aktiivinen oppilas- ja opiskelijakuntatoiminta peruskoulussa ja lukiossa.	Toteutuneet kokoontumiset.	Oppilas- ja opiskelijakuntien hallitukset ovat kokoontuneet säännöllisesti koko lukuvuoden ajan. Tahot ovat järjestäneet useita kouluhyvinvointia tukevia tapahtumia.
	Aktiivinen tukioppilas- ja tutoropiskelijatoiminta peruskoulussa ja lukiossa.	Toteutunut toiminta.	Toiminta säännöllistä ja aktiivista koko kevään 2023 ajan. Tukioppilaiden näkyvyyttä lisättiin huppareilla. He järjestivät useita tempauksia kouluviihtyvyyteen liittyen. Lisäksi järjestivät vierailuja luokissa koulukiusaamisteeman ympärillä.
	Aktiivinen vanhempainneuvostotoiminta läpi lukuvuoden.	Toteutuneet kokoontumiset ja toimet.	Vanhempainneuvosto on kokoontunut useita kertoja lukukauden aikana. Järjestivät talviliikuntatapahtuman. Keräsivät rahaa stipendeihin.

4. Vuoden 2023 tuottavuustoimenpiteet ja -hankkeet

	Tuottavuustoimenpide/ Hanke	Tulokset	Mittarit/Arviointi	Toteutuma 30.6.
1.	Harrastamisen Suomen malli (Kemijärven koululaiset harrastavat -hanke.)	Järjestetään kerhotoimintaa lasten ja nuorten tarpeista lähtien.	Järjestettyjen kerhojen määrä sekä kerhotoimintaa osallistuneiden lasten ja nuorten määrä.	Järjestettyjä kerhoja 15, ja osallistujia kerhoissa noin 140.
2.	Perusopetuksen tasa-arvo ja laatu -hanke.	Resurssien turvaaminen kolmiportaiseen tukeen.	Itsearviointi hankeavustuksen käytöstä ja vaikutuksista.	Kahden resurssiopettajan tuki on ollut merkittävä, lisäksi yhden koulunkäynninohjaajan työpanos on ollut merkittävä ensimmäisessä vuosiluokassa.
3.	Finest Future -ohjelma.	Pyritään saamaan Kemijärven lukioon kansainvälisiä opiskelijoita ohjelman kautta.	Toteutuminen ja uudet opiskelijat.	Ohjelmasta on valittu kymmenen uutta opiskelijaa.

5. Toiminnan painopistealueet 2023

Koulutuspalveluissa vuoden 2023 aikana päätetään valmistava opetus ja oppilaat siirtyvät yleisopetuksen luokkiin opiskelemaan yleisopetuksen oppimäärän mukaisesti. Tämän johdosta koululle tulee lisätilarave, joka toteutetaan vuokrattavalla lisärakennuksella. Lisäksi integroituminen yleisopetuksen ryhmiin vaatii koululta paljon panostusta.

Kerhotoimintaan ja opetukselliseen tasa-arvoon liittyvät hankkeet saatetaan loppuun. Uusia hankehakuja valmistellaan. Lukio lähtee mukaan Finest Future -ohjelmaan, jonka tavoitteena on tuoda kansainvälisiä opiskelijoita Kemijärven lukioon.

Lukion opiskelijamäärän vähentyessä lukion näkyvyyttä pyritään lisäämään ja toimintaa kehittämään ja siten toiveena on houkutella lisää opiskelijoita lukioon.

Toteutuma 30.6.

Lisätilarakennus kilpailutettiin ja hankittiin tilapalveluiden toimesta. Lisätilaan hankittiin kalustus. Lisäksi suunniteltiin lisärakennuksessa opiskelevat luokat. Kevään aikana kansainväliset nuoret tutustuivat tuleviin luokkiinsa.

Päätyvät hankkeet saatettiin loppuun. Avautuvia hankehakemuksia seurattiin aktiivisesti ja hankehakemuksia tehtiin kolme, joista kaikista avustus saatiin. Lukio liittyi Finest Future-ohjelmaa, ja haastatteli ja hyväksyi opiskelijat Kemijärven lukioon.

6. Talouden ja toiminnan tunnusluvut

Tunnusluvut	TP 2021	TA 2022	TP 2022	TA 2023	TOT. 30.6.
Vakinaiset virat ja toimet 31.12.	62	59	60	60	57
Henkilöstömenot €	-3 903 311	-3 689 850	-3 840 048	-3 912 250	-2 047 196
Muutos %	-5,3	-5,5	-1,6	6,0	x
Palvelujen ostot €	-1 316 407	-1 283 400	-1 362 486	-1 344 320	-770 009
Muutos %	31,4	-2,5	3,5	4,7	x
Toimintakate €/asukas	-903	-819	-806	-869	-263

* vrt. TA 2022

7. Sisäinen valvonta ja riskienhallinta

Tehtävä/Tavoite	Toimenpide	Mittarit/Arviointi	Toteutuma 30.6.
1. Koulunkäynnin-ohjaajien työaika-suunnittelun ja työajanseurannan kehittäminen	Järjestetään työaika-suunnittelu ja seuranta työaika-suunnitteluohjelmalla.	Toteutuminen	Toteutunut.
2. Työturvallisuus	Läheltä piti -tilanteiden raportoinnin ja seurannan tehostaminen. Ennaltaehkäisevä työ.	Toteutunut kehittämistyö. Ennaltaehkäisevä työ.	Toteutunut. Koulutettu henkilöstö Wpro-ohjelman käyttöön.

8. Määrärahat

Koulutuspalvelut	TA+muutos	TA	MUUTOS	MUUTOS
	2022	2023	€	%
MENOT	-5 867 000	-6 349 500	-482 500	8,2
TULOT	133 000	355 500	222 500	167,3
NETTOMENO	-5 734 000	-5 994 000	-260 000	4,5

9. Vastualueen käyttötalous

	TP	TA+MUUTOS	TP	TA	TOT. 30.6.
	2021	2022	2022	2023	2023
KÄYTTÖTALOUS					
TOIMINTATUOTOT					
Myyntituotot	63 773	60 500	414 254	100 000	66 782
Maksutuotot	19 573	15 000	16 548	15 000	10 588
Tuet ja avustukset	121 580	55 000	123 467	240 000	151 274
Vuokratuotot	1 437	2 500	1 470	500	-632
Muut toimintatuotot	56 713	0	2 360	0	1 263
TOIMINTATUOTOT	263 076	133 000	558 099	355 500	229 275
TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut	-3 903 311	-3 689 850	-3 840 048	-3 912 260	-2 047 196
Palvelujen ostot	-1 316 407	-1 283 400	-1 362 486	-1 344 320	-770 009
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-209 974	-187 810	-246 725	-233 130	-133 294
Avustukset	0	0	0	0	0
Vuokrat	-1 230 406	-692 480	-691 770	-782 980	-398 732
Muut toimintakulut	-18 862	-13 460	-57 716	-76 810	-12 550
TOIMINTAKULUT	-6 678 960	-5 867 000	-6 198 745	-6 349 500	-3 361 781
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-6 415 884	-5 734 000	-5 640 646	-5 994 000	-3 132 506

	TP	TA+MUUTOS	TP	TA	TOT. 30.6.
	2021	2022	2022	2023	2023
Tulevaisuustoimialan joht. kust. 45 %					
MENOT	0	0	0	-58 850	-2 921
TULOT	0	0	0	0	0
NETTOMENO	0	0	0	-58 850	-2 921
Särkelän koulu					
MENOT	-713 183	0	0	0	0
TULOT	1 699	0	0	0	0

NETTOMENO	-711 483	0	0	0	0
Isokylän koulu					
MENOT	-1 054 239	0	0	0	0
TULOT	4 068	0	0	0	0
NETTOMENO	-1 050 171	0	0	0	0
Hillatien koulu					
MENOT	-3 474 939	-4 568 120	-4 651 587	-5 175 260	-2 627 952
TULOT	62 687	2 500	5 159	500	788
NETTOMENO	-3 412 253	-4 565 620	-4 646 428	-5 174 760	-2 627 165
Jakamattomat					
MENOT	-599 863	-490 200	-657 168	-273 950	-185 100
TULOT	157 173	110 000	527 335	290 000	146 843
NETTOMENO	-442 690	-380 200	-129 833	16 050	-38 257
Koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminta					
MENOT	-59 950	-38 860	-44 620	-36 870	-25 054
TULOT	20 383	15 000	19 577	15 000	8 883
NETTOMENO	-39 566	-23 860	-25 043	-21 870	-16 171
Valmistava opetus					
MENOT	-155	0	0	0	-5 426
TULOT	0	0	0	0	0
NETTOMENO	-155	0	0	0	-5 426
Valmistava opetus ukrainalaiset					
MENOT	0	0	-117 869	-45 000	-145 392
TULOT	0	0	0	45 000	0
NETTOMENO	0	0	-117 869	0	-145 392
Koulutuksen hankkeet					
MENOT	0	0	0	0	0
TULOT	0	0	0	0	69 000
NETTOMENO	0	0	0	0	69 000
Lukio					
MENOT	-776 631	-769 820	-727 501	-759 570	-369 935
TULOT	17 065	5 500	6 028	5 000	3 761
NETTOMENO	-759 566	-764 320	-721 473	-754 570	-366 174
Vastuualue yhteensä					
MENOT	-6 678 960	-5 867 000	-6 198 745	-6 349 500	-3 361 781
TULOT	263 076	133 000	558 099	355 500	229 275
NETTOMENO	-6 415 884	-5 734 000	-5 640 646	-5 994 000	-3 132 506

KULTTUURI- JA VAPAA-AIKAPALVELUT VASTUUALUE

1. Toiminta-ajatus ja toimintaympäristö

Kulttuuri- ja vapaa-ajanpalvelujen merkitys hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistäjänä korostuu sosiaali- ja terveystalouden valtakunnallisen muutoksen vuoksi.

Kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelut tukevat kuntalaisten hyvinvointia tarjoamalla laadukkaita harrastus- ja opiskelumahdollisuuksia kirjasto-, kulttuuri-, liikunta-, musiikki- ja nuorisopalvelujen avulla. Matkailijoilta houkuttelemalla laadukkailla tapahtumilla ja tilojen laajoilla aukioloilla; toimintaa on aamusta iltamyöhään asti ja viikonloppuisin.

Palveluja tarjoavat yli kuntarajojen Koillis-Lapin Musiikkiopisto, kansalaisopisto ja kaupunginkirjasto. Paikallisia palveluja tarjoavat liikunta- ja uimahalli, nuorisopalvelut ja kulttuuripalvelut.

Erityisryhmien palvelut otetaan huomioon kaikessa toiminnassa (esim. ukrainalaiset). Palveluja suunnataan muillekin erityisryhmille, esim. ikäihmisille on tarjolla kirjaston kotipalvelua ja digineuvontaa. Liikuntapalvelut kehittävät uusia toimintamuotoja saadakseen kaikki kemijärveläiset liikkumaan. Kulttuuripalvelut tarjoavat tilojaan ja asiantuntemustaan tapahtumien järjestämiseen.

Kansalaisopiston toiminnassa merkittävä muutos on osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen. Tähän liittyen kurssit on suunniteltu osaamisperusteisesti. Kansalais- ja musiikkiopiston opetustuntikohtainen valtionosuus on 57 %, mikä ei näy ko. opistojen budjetissa.

Henkilöstö: nykyinen henkilömäärä on säilytettävä palvelujen turvaamiseksi ja määräaikaiset työsuhteet tulee muuttaa toistaiseksi voimassa oleviksi.

Työyhteisöissä on tuettava henkilöstön työhyvinvointia ja työssäjaksamista. Työturvallisuutta jokainen edistää omassa työssään, esim. ilmoittamalla vaaratilanteet siihen tarkoitetulla lomakkeella.

2. Kaupunkistrategiasta johdettu konsernitason tavoite – yhteisöllisyys ja yhdessä tekeminen

Toiminnalliset tavoitteet	Toimenpiteet	Mittarit	Toteutuma 30.6.
Yhteisöllisyys ja yhdessä tekeminen	Kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelut mukana järjestämässä puoli7-tapahtuman 14.2. Kemijärvi 50-vuotta otetaan huomioon toiminnassa, järjestetään yhdessä tapahtumia eri toimijoiden kanssa. Vastuualueen sisäisiä kokouksia pidetään 4 krt/vuosi. Yht. Tyhy-päivä kerran vuodessa. Yhteinen tiedottaminen, Teams-kanavan perustaminen.	Määrät: tapahtumat ja osallistujat. Toteutuneet kokoukset, tapaamiset. Toteutunut Teams-kanava.	musiikkiopisto kevät 2023 konsertit ja ohjelmapyynnöt 33kpl Puoli7 tapahtuma: yli 200 hlöä. 50-vuotta otettu huom. esim. näyttelyssä. Kokouksia, tapaamisia pidetty 3 kpl. Teams-kanava on perustettu. Nuorisopalvelut yhteistyössä kirjaston kanssa toteutti 27.5. kaikille yhteisen pyörätapahtuman, jossa kävijöitä arviolta noin yli 200 henkilöä. Nuoriso-, liikunta- ja kulttuuripalvelut järjesti yhdessä koulun kanssa Yukigassen-tapahtuman, yht. 9 joukkuetta > n. 200 osallistujaa.

			<p>Nuorisopalvelut osallistui Kemijärven taideyhdistyksen järjestämään Hillatien koulun oppilaille tarkoitettuun Minun Kemijärveni tapahtumaan Taivaan tulien aukiolla.</p> <p>Kansalaisopiston Näkösilä- päivät, kävijöitä 400 henkilöä.</p> <p>Liikunta: Hiihtolomaviikko, eri tapahtumia mm. perhetapahtuma liikuntahallilla yhdessä Askeleen kanssa.</p> <p>Ikiliikujaviikko, eri tapahtumia mm. Kunnonmummola, osallistujia 68 kpl. Ulkoilutapahtuma, osallistujia 40 kpl.</p> <p>Hillatien yläkoulun jalkapalloturnaus.</p> <p>Toukokuussa liikunta- ja kirjastopalvelujen yhdessä Sydänyhdistyksen kanssa järjestämä Sydänpäivä -tapahtuma ja luento: 72 hlöä.</p>
--	--	--	---

3. Toiminnalliset tavoitteet

Toiminnalliset tavoitteet ja painopisteet	Toimenpiteet	Mittarit	Toteutuma 30.6.
Hyvinvointia ja terveyttä lisäävät, oikein mitoitettut, laadukkaat ja taloudellisesti toteutetut palvelut	Kestävän kehityksen periaatteet huomioidaan kaikessa toiminnassa. Palvelujen ja tilojen käyttö hinnat tarkistetaan.	Kävijämäärien vertailu edellisiin vuosiin tilastojen avulla. Toteutunut hinnastouudistus.	<p>Kansalaisopiston, kirjaston ja musiikkiopiston hinnat päivitetty 1.8. alkaen.</p> <p>Kestävän kehityksen käsikirja 2023–26 julkaistu.</p> <p>Kävijämäärät vertailu (2022/2023): Kirjasto: 16528/21188 > +4660 Nuoriso: 1607/1790 > +183</p> <p>Liikuntahalli: 21940/27489 > +5549</p> <p>Uimahalli: Kävijälaskuri ei anna luotettavia lukuja, joten tässä myyntiraportin alv 10% (netto) vertailu: 78 206,71 € / 91 595,94 € > + 13 389,23 €</p>
Toiminnan merkityksen terävöittäminen hyvinvoinnin tuottajana	Yhteistyön tiivistetään toiminta-alueen päättäjien ja toisten toimijoiden kanssa.	Tapaamiset, palaverit.	<p>Kirjasto osallistunut moniin yhteisiin palavereihin.</p> <p>Kansalaisopisto lisännyt yhteistyötä toiminta-alueellaan.</p> <p>Liikuntapalvelut lisänneet yhteydenpitoa sekä palavereita mm. terveystieteiden, teknisten,</p>

			nuoriso- ja kirjastopalveluiden sekä koulun välillä.
Vastuullinen, hyvinvoiva, osallistuva kuntalainen	Osallistaminen, asiakaskyselyt, asiakkaan vaikuttamismahdollisuudet (HYTE-raha). Yksilöitä ja yhteisöjä tuetaan järjestämällä kohdistettu koulutuksia ja palvelua (esim. kieli-, ikäryhmä- tai liikuntakoulutukset). Palautekanavien käyttöönotto.	Toteutuneiden kyselyjen määrä. Osallistujamäärät. Toteutetut palautekanavat.	Kirjasto: 2 kyselyä, vastaajia: 45. Kirjastolla palautekanava ja -laatikko. Kansalaisopisto: Kysely Näkösillpäivillä. Vastauksia 40. Musiikkiopisto: Itsearviointikysely. Vastauksia 134 Liikuntapalvelut: 3 kyselyä. Kauppapaikalla: vastauksia 57 kpl, Kunnon Mummolassa: vastauksia 51 kpl sekä perheiden puuhapäivässä: vastauksia 26 kpl.
Kansalaisopistossa hankitun osaamisen näkyväksi tekeminen ja mahdollisuus hyödyntää jatko-opinnoissa	Hankitun osaamisen arvioiminen ja vieminen KOSKI-tietovarantoon	Osaamistavoitteiset kurssit; lukumäärä, KOSKI- kannassa olevat kansalaisopiston opiskelijat; lukumäärä	Osaamisperusteisia arvioitavia kurseja n. 40, KOSKI- kantaan 3 suoritusta.
Musiikkiopiston opintojen osaamisen näkyväksi tekeminen	tallentaa Koillis-Lapin musiikkiopiston opintojen suoritustietoja Koski-tietovarantoon. palvelun avulla voidaan tuoda aiempaa paremmin näkyväksi monivuotisissa opinnoissa saavutettua osaamista, kun oppilas hakeutuu opiskelemaan esimerkiksi toiselle asteelle tai korkeakouluun tai siirtyä työelämään		Päätös tehty lautakunnassa keväällä käyttöönotosta. Toteutuksen osalta edetään ensin opetussuunnitelman päivityksellä, sitten suostumukset opiskelijoilta/huoltajilta tietojen siirtoon Koski-tietovarantoon.

4. Vuoden 2023 tuottavuustoimenpiteet ja -hankkeet

Tuottavuustoimenpide / Hanke	Tulokset	Mittarit/Arviointi	Toteutuma 30.6.
Taike erityisavustus Sallan toimipisteelle. 20 000 €.	Flyygeli + 3 koulutustapahtumaa musiikkiopiston Sallan toimipisteessä.	Flyygeli hankittu Sallan toimipisteeseen. 18.3. Katri Säkö-Arias koulutus. 31.3.-1.4. mestarikurssi, Antti Hotti Tilausteos pianisteille on tilattu: säveltäjä Maiju Roine.	Flyygeli hankittu Sallan toimipisteeseen. 18.3. Katri Säkö-Arias improvisaatiokoulutus. 31.3.-1.4. mestarikurssi, Antti Hotti. Pianistit päärynöinä-konsertti 30.4. Monikätistä pianolle 27.5. .Osallistujia yht: 230

Barokin helmiä-hanke: Barokkituntemuksen tarjonta musiikkiopiston opiskelijoille (14 557 €)	Hankerahalla hankitun cembalon käyttö yhteisissä ja orkestereissa	Cembalo toimitetaan syyskuussa. Tapahtumien lukumäärä	OPH:n myöntämä jatkoaika 2024 kesään. Cembalo valmistuu joulukuun 2023
Sibelius-Akatemian opetusvierailu musiikkiopistolle Kemijärvelle 25.8-26.8. Musiikin hahmotusaineiden opetuksen kehittäminen	Musiikin hahmotusaineiden opetuksen kehittäminen ja valtakunnallinen yhteistyö	Osallistujien määrä	Toteutuu suunnitellusti 25.8-26.8.2023.
OPH:n rahoittama hanke Muhaa luovasti 7308€	Hahmotusaineiden pedagoginen kehittäminen	uudet tietokoneet ja soittimet	Päätös saatu hankerahoituksesta kesäkuussa. Toteutus syksyllä.
Henkilöstökoulutus-,laatu- ja kehittämishanke yhteistyössä Lapin opistopiirin kanssa/ Opetushenkilöstölle kohdennettu hanke	Opetustoimen henkilöstön koulutuksia	Koulutuksiin osallistuneiden lukumäärä.	Koulutuksia ei ole vielä järjestetty.
Liikkuvampi Kemijärvi - Liikuntapalveluiden kehittämishanke	Kaupunkilaisten liikkumisen lisääminen uusia toimintamalleja juurruttamalla. Perustetaan monialainen ohjausryhmä. Liikuntaneuvontapalvelujen kehittämistyön aloittaminen. Määräaikaisen liikuntaneuvojan palkkaaminen ja toimen vakinaistaminen.	Kävijämäärät liikunta- ja uimahallilla. Tilavarausten määrät. Ohjattujen liikuntatuntien määrät. Liikuntaneuvojan määräaikaisuuden muuttaminen toistaiseksi voimassa olevaksi.	Liikuntaneuvonnassa asiakkaita 25 kpl. Uusia liikuntaryhmiä 10 kpl. Surffikoulu Sirkuskerho Sporttileiri Liikuntakalenteri Kaupungintyöntekijöiden taukojumppa –teams. Liikuntaneuvojan vakinaistaminen vielä auki.
Lukeminen hyväksi tavaksi (Laavi 1173). 7 000 €.	Kirjastopalvelujen vieni ulos kirjastosta ja kirjastossa vierailut.	Käyntien määrät	Ulpukassa 25 krt asiakkaille juttelemassa ja lukemassa. Vaka/luokat käyneet kirjastossa 33 krt, satutunteja, vinkkausta, kirjailijavierailuja. Myllytuvalla käyty 7 krt lainaamassa asukkaille. Kotipalveluasiakkaiden luona käyty 28 krt. Kirjastosta käyty päiväkodeissa 5 kertaa. Yht 65 ulkopuolella kirjastossa, kirjastossa 33 vaka/kouluvierailuja.
Olipa kerran -työpaja. Osallistuminen Inarin kunnan	Varhaiskasvatuksen opettajat ja kirjastolaiset saavat työkaluja kielellisten	Osallistujamäärä	15 hlö, osallistunut sekä kirjastolaisia että

Lukutaitoyhteistyön Inarin-malli -hankkeeseen.	valmiuksien ja monilukutaidon tukemiseen.		päiväkotien henkilökuntaa.
Toisen asteen kirjastoyhteys – yhteistyössä Rovaniemen kirjaston kanssa	Oppivelvollisuusikäiset kirjastopolun piiriin.	Toteutuneet käynnit: 2.asteen oppilaat.	Hanke alkaa 1.8.
Lukumaan lumo – LULU. Yhteistyössä Rauman, Eurajoen ja Nokian kirjastojen kanssa.	Saadaan työkaluja kirjastoyhteistyön kehittämiseen VAKAn ja perheiden parissa.	Toteutuneet koulutukset ja käynnit päiväkodeissa ja perheiden osallistamisen määrä.	Hanke alkaa 1.8.
Kansalaisopiston opintoseteli – päätös tulee toukokuussa.	Jaetaan opetushallituksen kriteerien pohjalta opintoseteleitä kohderyhmänä esim. maahanmuuttajat, eläkeläiset ja työttömät.	Saatu avustus, ja jaetut setelit.	Opetushallitukselta saatu avustusta 3950 €. Avustus jaetaan syksyn aikana kriteerien mukaan.
Itä-Kairassa vauhti kiihtyy -hanke. (31.5.2023 saakka). Uusi hanke haettu Avilta, joka alkaisi 1.6.2023.	Lasten- ja nuorten harrastus- ja kerhotoiminnan tukeminen sekä loma- että kouluvuoden aikana.	Toteutuneet kerhot, osallistujamäärät.	Wörtti keskari: 10 hlö Yukigassen turnaus Hillatien koulun kanssa yhteistyössä: osallistujia turnaukseen 100 henkilöä ja katsojia hillatien koululta noin: 200 lasta/nuorta. Kerhot toteutuivat ja kävijöitä noin 8 hlö/kerho. Kesällä tyttöjen ja poikien yöleirit yhdessä liikuntapalvelujen kanssa. 15 osallistujaa. Retki Kuusamoon, jossa koskenlasku + kesäkelkkarata, mukana ukrainalaisia nuoria 11, ja Kemijärven nuoria 7. Frisbeegolf kisat Pöyliövaarassa, osallistujia 12 nuorta.
Etsivä nuorisotyö, vuosittain haettava tuki erityisnuorisotyöhön.	Turvallinen aikuinen kulkee 13-28 -vuotiaiden nuoren rinnalla heidän omalla valitsemallaan polulla. Mittarina toimii Parent ohjelma, jolla tilastoidaan OKM:lle sekä Aluehallintovirastolle kolme kertaa vuodessa asiakasmäärät, ikäjaukamat, toimenpiteet, asiakkuuksien kestot ym. Sovari järjestelmä toimii etsivän nuorisotyön asiakaspalautteen alustana.	Palvelun piirissä olevien nuoren määrä. Parent tilastot Sovari palautteiden määrä.	1.1.-30.06.2023 etsivässä nuorisotyössä asiakkuuksia: 53. Keväällä -23 sorvari palautteita tuli 11 kpl.

Nuodo tilastointijärjestelmä	Nuodolla seurataan nuorisotila kävijämääriä, tapahtumia, asiakaspalautteet, ikäjakaumia nuorisotyössä, ym.	Tilastot	Ei ole otettu käyttöön, sillä nuorisotyössä on ollut koko kevään 1,2 htv:n vajuus. Oma tilastointi käytössä.
------------------------------	--	----------	---

5. Toiminnan painopistealueet 2023

Keskiössä kuntalaisen kokonaisvaltainen hyvinvointi, sekä fyysinen että psyykinen. Palveluja kehitetään eri ikä-, taso- ja kiinnostusryhmille. Jotta kulttuuri- ja vapaa-ajanpalvelut voivat tuottaa laadukkaita palveluja, pitää yhteistyön toimia kulttuuri- ja vapaa-aikasektorin sisällä. Yhteistyötä kehitetään yhteisillä palaverilla ja yhteisen tiedotuskanavan käyttöönotolla. Työyhteisöjen työhyvinvointiin ja henkilöstön jaksamiseen kiinnitetään erityistä huomiota.

Toteutuma 30.6.

Lautakunta hyväksynyt Kulttuurikasvatussuunnitelman tammikuussa 2023. Suunnitelmaa on toteutettu yhteistyössä vapaa-aikapalvelujen ja varhaiskasvatuksen kesken.

6. Talouden ja toiminnan tunnusluvut

Tunnusluvut	TP 2021	TA 2022	TP 2022	TA 2023	TOT. 30.6.
Vakinaiset virat ja toimet 31.12.	32	32	31	35	30
Henkilöstömenot €	-1 645 532	-1 636 240	-1 742 308	-1 677 940	-888 743
Muutos %	6,5	-0,6	5,9	2,5	x
Palvelujen ostot €	-174 658	-163 970	-171 437	-221 320	-89 661
Muutos %	8,2	-6,1	-1,8	35,0	x
Toimintakate €/asukas	-454	-461	-484	-535	-269

* vrt. TA 2022

7. Sisäinen valvonta ja riskienhallinta

Tehtävä/Tavoite	Toimenpide	Mittarit/Arviointi	Toteutuma 30.6.
Toimiva työajanseurannan kehittäminen	Automaattinen työajan laskeminen kulunvalvonnan avulla. Kulttuurikeskuksen lukitussuunnitelma on kilpailutettu.	Kulunvalvontaraportin seuranta. Toteutunut lukitusuudistus.	Certego/Excel työajan seurannassa. Vastuualueen esihenkilö ja lähiesihenkilö seuraa. Lukitusuudistus valmis.
Työturvallisuuden parantaminen	Läheltä piti- ja muiden tilanteiden ennaltaehkäisy. wPro-ilmoituksen tekeminen kaikille tutuksi.	Seuranta henkilöstökokouksissa. wPro ilmoitusten määrä. Koulutusten määrä.	1 ilmoitus. Koulutusta ei vielä järjestetty.

	Pelastussuunnitelmien päivittäminen. Työntekijöiden kouluttaminen vaaratilanteita varten.		
Varautuminen	Varautumissuunnitelma kaikille tiedoksi.	Valmis, allekirjoitettu varautumissuunnitelma.	Kesken.
Tietosuoja	Tietohallinto toimittaa kaikille tietosuojakoulutuskokonaisuuden.	Suoritettut koulutukset	Kirjasto: kesätyöntekijät tehneet, muilla voimassa. Kansalaisopiston vakituinen henkilökunta suorittanut.
Ensiapukoulutukset	5 % henkilöstöstä tulee olla hätäensiapukoulutus. Kurssin voi käydä työajalla.	Suoritettut kurssit.	Osalle henkilökunnasta ensiapukoulutus kuuluu pakollisena. Osa suorittaa tarvittaessa. Suoritettu 1 kpl tänä vuonna.

8. Määrärahat

Kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelut	TA+muutos	TA	MUUTOS	MUUTOS
	2022	2023	€	%
MENOT	-3 887 750	-4 304 340	-416 590	10,7
TULOT	662 750	610 340	-52 410	-7,9
NETTOMENO	-3 225 000	-3 694 000	-469 000	14,5

9. Vastualueen käyttötalous

	TP	TA+MUUTOS	TP	TA	TOT. 30.6.
	2021	2022	2022	2023	2023
KÄYTTÖTALOUS					
TOIMINTATUOTOT					
Myyntituotot	115 487	187 320	119 976	142 420	29 161
Maksutuotot	361 753	349 500	396 220	328 000	183 694
Tuet ja avustukset	95 160	92 000	102 365	105 000	78 955
Vuokratuotot	39 957	31 800	32 891	32 800	21 608
Muut toimintatuotot	-13 716	2 130	25 415	2 120	2 586
TOIMINTATUOTOT	626 073	662 750	676 867	610 340	316 004
TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut	-1 645 532	-1 636 240	-1 742 308	-1 677 940	-888 743
Palvelujen ostot	-174 658	-163 970	-171 437	-221 320	-89 661
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-120 429	-91 040	-131 613	-114 040	-87 670
Avustukset	-133 680	-146 000	-151 879	-230 000	-104 500
Vuokrat	-1 761 384	-1 831 790	-1 845 200	-2 014 910	-1 017 813
Muut toimintakulut	-20 008	-18 710	-19 692	-46 130	-14 714

TOIMINTAKULUT	-3 855 691	-3 887 750	-4 062 128	-4 304 340	-2 203 100
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-3 229 618	-3 225 000	-3 385 261	-3 694 000	-1 887 096

	TP	TA+MUUTOS	TP	TA	TOT. 30.6.
	2021	2022	2022	2023	2023
Tulevaisuustoimialan joht. kust. 26 %					
MENOT	0	0	0	-26 140	-1 688
TULOT	0	0	0	0	0
NETTOMENO	0	0	0	-26 140	-1 688
Kansalaisopisto Kemijärvi					
MENOT	-471 676	-521 230	-554 694	-528 490	-308 022
TULOT	124 248	89 130	110 603	89 120	52 112
NETTOMENO	-347 428	-432 100	-444 091	-439 370	-255 910
Kansalaisopisto Pelkosenniemi					
MENOT	-51 151	-33 700	-49 352	-33 900	-18 968
TULOT	22 471	30 000	19 364	30 000	5 902
NETTOMENO	-28 680	-3 700	-29 988	-3 900	-13 066
Kansalaisopisto Savukoski					
MENOT	-38 756	-17 730	-39 113	-23 070	-14 526
TULOT	18 869	17 000	21 204	19 500	3 397
NETTOMENO	-19 886	-730	-17 909	-3 570	-11 129
Kansalaisopisto hankkeet					
MENOT	-15 511	0	-33 390	0	0
TULOT	22 183	30 000	26 853	30 000	4 304
NETTOMENO	6 672	30 000	-7 537	30 000	4 304
Musiikkiopisto Kemijärvi					
MENOT	-501 128	-530 960	-543 797	-561 810	-290 122
TULOT	61 123	60 000	84 416	72 000	42 833
NETTOMENO	-440 005	-470 960	-459 381	-489 810	-247 288
Musiikkiopisto Pelkosenniemi					
MENOT	-28 304	-31 550	-30 064	-33 030	-10 751
TULOT	6 510	21 600	14 379	19 200	5 366
NETTOMENO	-21 794	-9 950	-15 685	-13 830	-5 385
Musiikkiopisto Salla					
MENOT	-111 279	-124 080	-117 466	-125 590	-51 798
TULOT	44 733	70 340	44 995	82 700	20 238
NETTOMENO	-66 547	-53 740	-72 491	-42 890	-31 560
Musiikkiopisto Savukoski					
MENOT	-27 652	-32 780	-31 960	-32 270	-20 367
TULOT	7 894	22 380	16 206	19 800	5 960
NETTOMENO	-19 758	-10 400	-15 755	-12 470	-14 407
Kulttuurityö					
MENOT	-296 782	-287 150	-302 862	-369 530	-174 038
TULOT	4 547	3 000	4 723	4 000	2 933

NETTOMENO	-292 235	-284 150	-298 138	-365 530	-171 104
Kirjasto					
MENOT	-465 480	-490 670	-488 791	-482 470	-251 864
TULOT	36 242	52 300	47 719	17 800	13 026
NETTOMENO	-429 238	-438 370	-441 072	-464 670	-238 837
Nuorisotoimi					
MENOT	-217 193	-212 670	-216 536	-220 030	-92 957
TULOT	38 470	48 000	37 983	34 000	31 851
NETTOMENO	-178 723	-164 670	-178 553	-186 030	-61 106
Uimahalli					
MENOT	-1 049 684	-1 023 690	-1 041 902	-1 120 140	-572 327
TULOT	198 826	190 000	216 063	167 220	81 035
NETTOMENO	-850 859	-833 690	-825 839	-952 920	-491 292
Liikuntahalli					
MENOT	-460 275	-424 620	-470 622	-528 630	-270 093
TULOT	39 958	29 000	33 358	25 000	17 938
NETTOMENO	-420 317	-395 620	-437 263	-503 630	-252 154
Muu toiminta					
MENOT	-120 819	-156 920	-141 578	-219 240	-101 908
TULOT	0	0	0	0	4 107
NETTOMENO	-120 819	-156 920	-141 578	-219 240	-97 801
Liikkuvampi Kemijärvi					
MENOT	0	0	0	0	-23 673
TULOT	0	0	0	0	25 000
NETTOMENO	0	0	0	0	1 327
Vastuualue yhteensä					
MENOT	-3 855 691	-3 887 750	-4 062 128	-4 304 340	-2 203 100
TULOT	626 073	662 750	676 867	610 340	316 004
NETTOMENO	-3 229 618	-3 225 000	-3 385 261	-3 694 000	-1 887 096